



La Veu de Benicarló, núm. 1075 (17 de març de 2017)



Títol: *L'incert alberg*

Autor: Josep Igual

Edita: Afers

Catarroja, 2016

Amb constància i mà ferma, Josep Igual va configurant una obra sòlida, treballada i personal de gran qualitat. Tot i que treballa amb assiduitat la narrativa breu i la poesia, és en el que se sol anomenar "literatura del jo" on sembla trobar-se més a gust: el dietarisme, la prosa no imaginativa, un gènere que permet moltes modulacions textuais diferents. El seu darrer llibre, *L'incert alberg*, pertany a aquest àmbit, i mostra de manera brillant la maduresa a què ha arribat aquest escriptor benicarlando que resideix a les Terres de l'Ebre.

El volum està constituït per les anotacions diàries fetes per Igual durant l'any 2011. Hi trobem les referències a les rutines diàries, a la meteorologia quotidiana, a alguns aspectes de la seua vida personal: la seua disciplina de treball com a escriptor, la participació en actes literaris, els concerts musicals. Sempre amb una diversitat estilística, tan característica de l'autor, que evita que caiga en la monotonia. En aquest àmbit més personal, apareix també la vida familiar i probablement el fet més destacable d'aquell any, la malaltia i la mort del seu pare. Arran d'aquest fet podem llegir algunes de les pàgines més íntimes del llibre.

Però, sobretot, el tema més present en el llibre és la literatura. Si un dietari reflecteix la vida, aquest dietari ha de parlar de literatura, perquè per a Igual la literatura és la vida, i a la inversa. Les referències literàries són constants, fins i tot per a descriure o enriquir vivències personals; tot passa pel tamís o la ullera literària. Això ho pot fer perquè, per damunt de tot, Igual és un gran lector: en amplitud i en profunditat. La lectura del seu dietari pot ser entesa, entre d'altres coses, com un viatge per tot un mostrari d'autors que incita a la lectura encadenada.

L'altre aspecte temàtic essencial és l'actualitat social i política. Les anotacions de *L'incert alberg* pertanyen a un moment en què la fonda crisi econòmica desemmascarava les falsedats del sistema en el qual vivim. Hi apareixen les manifestacions per les retallades, el moviment pels indignats. L'autor es posiciona, i ho fa amb una visió crítica, lúcida, potser pessimista. Mostra una actitud de desengany davant d'una societat que, en un camí de baixada que sembla no tenir retorn, margina la



literatura, el pensament i l'humanisme. En aquest sentit, la citació d'Amiel que constitueix l'entrada de l'1 de gener, a mode d'epígraf, és molt significativa: estem davant del triomf de l'utilitarisme, de l'anivellament i de la decadència espiritual. Una idea que es formula amb moltes variacions més endavant.

Davant d'aquest panorama d'empobriment espiritual i intel·lectual que Igual detecta en el dia a dia, hi oposa la voluntat tossuda de seguir endavant. En la literatura, "l'incert alberg", hi ha l'esperança ("incerta", és clar), el determini obstinat de ser més persones en un entorn hostil. I en aquest treball hi ha la companyonia d'altres esperits que ajuden a avançar.

Hem parlat del fons, però no de la forma. Tot lector de Josep Igual sap que l'estil és una de les claus de volta de la seua forma de fer literatura; sempre ho és, però en el seu cas destaca de manera esclatant. L'autor benicarlano defuig sempre l'expressió automatitzada, i es decanta per un estil metafòric, preciosista, a estones fins i tot barrocs, amb un ús portentós de l'adjectivació, que constitueix un autèntic plaer en ell mateix per al lector.

En definitiva, *L'incert alberg* ens mostra un Igual en tota la seua esplendor, que ha arribat a adquirir una veu pròpia que no hauria de passar desapercebuda en l'àmbit de la nostra literatura, massa sorda cap a les perifèries. Almenys nosaltres, els mateixos perifèrics, hauríem de ser conscients del luxe que suposa poder comptar amb un autor com aquest.

<iframe width="560" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/L1Wt3pjjjYE?rel=0" frameborder="0" allowfullscreen></iframe>